

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ I. PODSTAWY NEUROANATOMII 1

- 1. ROZWÓJ I PODZIAŁ UKŁADU NERWOWEGO - Janusz Moryś 3**
  - 1.1. Rozwój rdzenia kręgowego 3
  - 1.2. Rozwój mózgowia 4
  - 1.3. Rdzeniomózgowie 4
  - 1.4. Rozwój tyłomózgowia wtórnego 5
  - 1.5. Rozwój śródmózgowia 6
  - 1.6. Rozwój międzymózgowia 6
  - 1.7. Rozwój kresomózgowia 6
- 2. KOŚCI CZASZKI I KRĘGOSŁUPA - Janusz Moryś 7**
- 3. OPONY I PRZESTRZENIE MIĘDZYOPONOWE - Janusz Moryś 17**
- 4. PŁYN MÓZGOWO-RDZENIOWY - Janusz Moryś 23**
- 5. UNACZYNIENIE MÓZGOWIA I BARIERA KREW-MÓZG - Janusz Moryś 25**
  - 5.1. Tętnica szyjna wewnętrzna 25
  - 5.2. Układ kręgowo-podstawny 25
  - 5.3. Koło tętnicze mózgu (Willisa) 27
  - 5.4. Tętnice przodomózgowia 28
  - 5.5. Tętnice mózdzku i pnia mózgowia 29
  - 5.6. Żyły mózgowia 29
  - 5.7. Bariera krew-mózgowie. Narządy okołokomorowe 30
- 6. BUDOWA PIĘTROWA MÓZGOWIA - Janusz Moryś 33**
  - 6.1. Kresomózgowie 34
  - 6.2. Międzymózgowie 43
  - 6.3. Śródmózgowie 46
  - 6.4. Tyłomózgowie wtórne 48
  - 6.5. Rdzeniomózgowie 52
  - 6.6. Układy czynnościowe mózgowia 53
  - 6.7. Układ siatkowaty 62
  - 6.8. Układ limbiczny 64
  - 6.9. Układ komorowy 69
- 7. RDZEŃ KRĘGOWY I NERWY RDZENIOWE - Janusz Moryś 73**
  - 7.1. Nerw rdzeniowy 77

- 8. NERWY CZASZKOWE** – Ilona Klejbor 81
- 8.1. Nerw węchowy 82
- 8.2. Nerw wzrokowy 83
- 8.3. Nerw okoruchowy 83
- 8.4. Nerw błoczkowy 84
- 8.5. Nerw trójdzielny 84
- 8.6. Nerw odwodzący 89
- 8.7. Nerw twarzowy 89
- 8.8. Nerw przedsionkowo-ślimakowy 91
- 8.9. Nerw językowo-gardłowy 92
- 8.10. Nerw błędny 92
- 8.11. Nerw dodatkowy 94
- 8.12. Nerw podjęzykowy 94
- 9. UKŁAD AUTONOMICZNY** – Janusz Moryś 97
- 9.1. Układ współczulny 97
- 9.2. Układ przywspółczulny 99

CZĘŚĆ II. BADANIE UKŁADU NERWOWEGO I PIELĘGNIARSKA OCENA PACJENTA Z CHOROBAŁĄ UKŁADU NERWOWEGO 103

- 10. BADANIE NEUROLOGICZNE I NEUROPSYCHOLOGICZNE 105**
- 10.1. Podstawy badania neurologicznego – Radosław Kaźmierski, Adam Niezgoda 106
- 10.2. Podstawy i zastosowanie kliniczne badania neuropsychologicznego – Anna Kocwa-Karnaś 140
- 11. BADANIA PRACOWNIANE W CHOROBAŁACH UKŁADU NERWOWEGO 149**
- 11.1. Badania neuroobrazowe strukturalne i funkcjonalne mózgu – Mikołaj Pawlak, Hanna Napierała 149
- 11.2. Badania obrazowe naczyń mózgowych – Radosław Kaźmierski, Hanna Napierała 156
- 11.3. Badania elektrofizjologiczne – Adam Niezgoda, Hanna Napierała 165
- 11.4. Badanie płynu mózgowo-rdzeniowego – Sławomir Michalak, Hanna Napierała 169
- 11.5. Badania krwi i moczu – Sławomir Michalak 176
- 12. PIELĘGNIARSKA OCENA NEUROLOGICZNA** – Krystyna Jaracz 183
- 12.1. Pielęgniarska baza danych o chorym i procesie pielęgowania 183
- 12.2. Cele pielęgniarskiej oceny neurologicznej 185
- 12.3. Komponenty pielęgniarskiej oceny neurologicznej 186
- 12.4. Podsumowanie 203

CZĘŚĆ III. PODSTAWY KLINICZNE I OPIEKA PIELĘGNIARSKA W CHOROBYCH UKŁADU NERWOWEGO 213

- 13. PODSTAWY TEORETYCZNE PROCESU PIELĘGNOWANIA – Dorota Talarska 215**
- 13.1. Proces pielęgnowania i diagnoza pielęgniarska 215
- 14. CHOROBY NACZYNIOWE MÓZGU. UDAR MÓZGU 223**
- 14.1. Podstawy kliniczne – Radosław Kaźmierski 223
- 14.2. Diagnoza pielęgniarska i plan opieki nad chorym po udarze mózgu
– Kazimiera Adamczyk, Barbara Grabowska-Fudala, Anna Smelkowska 257
- 15. CHOROBY DEMIELINIZACYJNE. STWARDNIENIE ROZSIANE 279**
- 15.1. Podstawy kliniczne – Anna Pietrzak, Alicja Kalinowska 279
- 15.2. Diagnoza pielęgniarska i plan opieki nad chorym ze stwardnieniem rozsiانym
– Maria Wilkiewicz, Krystyna Jaracz 294
- 16. CHOROBY UKŁADU POZAPIRAMIDOWEGO. CHOROBA PARKINSONA 309**
- 16.1. Podstawy kliniczne – Jarosław Stawek 309
- 16.2. Diagnoza pielęgniarska i plan opieki nad pacjentem z chorobą Parkinsona
– Regina Lorencowicz 321
- 17. ZESPOŁY OTĘPIENNE: CHOROBA ALZHEIMERA, OTĘPIENIE NACZYNIOPPOCHODNE,
OTĘPIENIE CZOŁOWO-SKRONIOWE, OTĘPIENIE Z CIAŁAMI LEWY’EGO 339**
- 17.1. Podstawy kliniczne – Małgorzata Gawel 339
- 17.2. Diagnoza pielęgniarska i plan opieki nad pacjentem z chorobą Alzheimera
– Krystyna Górna 350
- 18. CHOROBY NERWOWO-MIĘŚNIOWE. MIASTENIA 365**
- 18.1. Podstawy kliniczne – Anna Łusakowska 366
- 18.2. Diagnoza pielęgniarska i plan opieki nad chorym z miastenią – Robert Ślusarz 378
- 19. NEUROPATIE OBWODOWE I WYBRANE CHOROBY NERWÓW CZASZKOWYCH 391**
- 19.1. Podstawy kliniczne – Hanna Drac 391
- 19.2. Diagnoza pielęgniarska i plan opieki nad pacjentem z zespołem Guillaina-Barrégo
– Maria Wilkiewicz, Krystyna Jaracz 398
- 19.3. Podstawy kliniczne wybranych chorób nerwów czaszkowych –
Wojciech Kozubski 404
- 19.4. Diagnoza pielęgniarska i plan opieki nad pacjentem z chorobą nerwów
czaszkowych – Krystyna Jaracz 410
- 20. PADACZKA 417**
- 20.1. Podstawy kliniczne – Joanna Jędrzejczak 417
- 20.2. Diagnoza pielęgniarska i plan opieki nad pacjentem z padaczką –
Dorota Talarska 432

- 21. WYBRANE CHOROBY INFEKCYJNE UKŁADU NERWOWEGO 439**
- 21.1. Podstawy kliniczne – Małgorzata Gaweł 439
- 21.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym z ostrą infekcją ośrodkowego układu nerwowego (zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych/mózgu)
– Hanna Napierała 455
- 22. ZESPOŁY BÓLOWE KRĘGOSŁUPA 463**
- 22.1. Podstawy kliniczne – Dariusz J. Jaskólski 463
- 22.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym z objawami zespołu bólowego kręgosłupa – Kazimiera Adamczyk, Krystyna Jaracz 467
- 23. BÓLE GŁOWY 473**
- 23.1. Podstawy kliniczne – Izabela Domitrz 473
- 23.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym z samoistnym bólem głowy
– Regina Lorencowicz 480
- 24. ZAWROTY GŁOWY 487**
- 24.1. Podstawy kliniczne – Anna Pietrzak, Alicja Kalinowska 487
- 24.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym z zawrotami głowy
– Krystyna Jaracz 497
- 25. CHOROBA NEURONU RUCHOWEGO. STWARDNIENIE ZANIKOWE BOCZNE 501**
- 25.1. Podstawy kliniczne – Sławomir Michalak 501
- 25.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym ze stwardnieniem zanikowym boczny – Robert Ślusarz 504
- 26. GUZY MÓZGU I ZESPÓŁ WZMÓŻONEGO CIŚNIENIA WEWNĄTRZCZASZKOWEGO 515**
- 26.1. Podstawy kliniczne – Dariusz J. Jaskólski 515
- 26.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym z zespołem wzmożonego ciśnienia wewnątrzczaszkowego – Krystyna Jaracz 528
- 26.3. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym z guzem mózgu
– Danuta Garczyk, Aleksandra Dorożko, Krystyna Jaracz 532
- 27. URAZY CZASZKOWO-MÓZGOWE 539**
- 27.1. Podstawy kliniczne – Dariusz J. Jaskólski 539
- 27.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym z urazem czaszkowo-mózgowym – Danuta Garczyk, Daria Melka, Krystyna Jaracz 548
- 28. URAZY KRĘGOSŁUPA I RDZENIA KRĘGOWEGO 557**
- 28.1. Podstawy kliniczne – Roman Jankowski 557
- 28.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym z urazem kręgosłupa i rdzenia kręgowego – Danuta Garczyk 562
- 29. INTENSYWNA TERAPIA W CHOROBAH UKŁADU NERWOWEGO 571**
- 29.1. Podstawy kliniczne – Sławomir Michalak 571

29.2. Diagnoza pielęgnarska i plan opieki nad chorym leczonym na oddziale intensywnej opieki – Danuta Dyk 582

SKOROWIDZ 595